

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

İstanbul'un birçok ilçesinde hava kirliliği tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın sitesindeki verilere göre son günlerde 8 ilçede hava kirliliğinde çok yüksek artışlar olduğu görülmektedir. Uzmanlara göre **Kağıthane, Esenler, Kadıköy, Ümraniye, Başakşehir, Beşiktaş, Mecidiyeköy ve Avcılar'da** görülen yüksek hava kirliliğinin başlıca nedenlerinden birinin trafik yoğunluğu olduğu söylenmektedir.

Kirliliğin yüksek olduğu ilçelerin ortak noktası ise ana yollara yakın olmasıdır. Havaası temiz olan ilçelerin ise çoğunlukla rüzgara açık bölgeler olduğu göze çarpmaktadır. Havanın kirli olması trafik yoğunluğu saatlerine göre de değişkenlik göstermektedir. Sabah ve akşam yoğun trafik saatlerinde kirlilik artmaktadır. Kağıthane'de, kirli hava neredeyse gözle görülür durumdayken akşam saatlerinde neredeyse ilçeyi pus kaplamaktadır.

Uluslararası Hava Kirliliği Önleme ve Çevre Koruma Birliği Başkanlığı, dünyada her dakikada 13 kişinin hava kirliliği nedeniyle öldüğünü, çapı 2.5 mikron ve daha küçük partiküllerin bu ölümlerin başlıca nedeni olduğunu, bu partiküllerin başlıca sebebinin trafik yoğunluğundan kaynaklandığını, dolayısıyla bu tür ortamların bundan arındırılması gerektiğini belirtmektedir.

16 milyon nüfusa ve 5 bin 400 kilometrekarelik alana sahip büyük bir metropol olan İstanbul'da 4.5 milyon kadar motorlu aracın 3.2 milyonu otomobillerden oluşmaktadır. Bu otomobillerin yüzde 41'inin dizel araçlardan oluştuğu bilinmektedir. Dizel yakıtın, hava kirliliği ve ölümlere sebep olan bu partiküllerin oluşmasında en önemli sebeplerden biri olduğu uzmanlarca ifade edilmektedir.

Dolayısıyla, insanların daha çok raylı sistemlere yöneltilmesi gerekmektedir. İstanbul'un henüz raylı sistem uzunluğu ihtiyaçların çok altında olduğu bilinmektedir. İstanbul'un ihtiyacı olan 800 kilometrelik bir raylı sistemine karşılık, 230 kilometrelik bir raylı sistem uzunluğu bulunmaktadır. Bunun yeterli olmadığı çok açıktır.

Diğer taraftan, Akademik Solunum Derneği Başkanlığı ise hava kirliliğinin solunum sistemi hastalıkları üzerinde olumsuz etkisi olduğunu, özellikle kronik solunum hastalıkları, astım, koah gibi hastalıklarda hava kirliliğinin önemli bir tetikleyici olduğunu, kış aylarında hava kirliliğinin artması nedeniyle solunum hastalıklarında artış gözlemlendiğini, hava kirliliğinin akciğer kanseri yapma özelliğinin de bulunduğunu, ayrıca, hava kirliliğinin fazla olduğu günlerde Covid enfeksiyonu kapıların daha şiddetli bir seyir gösterdiği yönünde açıklamaları bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- İstanbul'da insan sağlığını tehdit edebilecek boyutlara ulaşan hava kirliliğinin en aza indirilmesi için Bakanlık olarak hangi önlemleri almaktasınız?
- 2- İstanbul'da hava kirliliği yaşanmasının nedenlerinden biri olan trafik yoğunluğunun azaltılması için hangi projeleriniz bulunmaktadır?